

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2046/2019
29.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ивана Станковић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за производњу месних производа и конзерви „Јухор-експорт“ а.д. Јагодина, чији је пуномоћник Бранко Димић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3344/18 од 14.03.2019. године, у седници одржаној 29.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3344/18 од 14.03.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П1 111/18 од 03.09.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев тужиоца и поништено решење туженог број ... од 25.03.2010. године, донето од стране генералног директора туженог, којим је тужиоцу отказан уговор о раду број ... од 30.03.2004. године, због тога што је својом кривицом учинио повреду радне обавезе, као незаконито, те да исто не производи правно дејство. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 264.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3344/18 од 14.03.2019. године, одбијена је, као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију из свих законом прописаних разлога.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11,18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време по основу уговора о раду од 30.03.2004. године. Анексом уговора о раду од 08.05.2006. године, странке су уговориле да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени својом кривицом учини неку од повреда радних обавеза, од којих повреда је предвиђена повреда ако незаконито располаже имовином и средствима туженог (члан 11. тачка 3. алинеја 2.). Тужилац је код туженог обављао послове и рада на Дана 26.02.2010. године у 13,40 часова на излазу из круга предузећа заустављен је камион предузећа „... – ...“ ДО ...у коме је пронађено говеђе и свињско месо, у оригинал паковањима, а са њима и роба из повраћаја намењена уништењу. Поводом овог догађаја тужилац је на усмени захтев туженог, туженом предао писану изјаву 09.03.2010. године, у којој је навео да је 26.02.2010. године (као и целе недеље) радио у другој смени и да није био присутан том догађају, да га је ББ радник предузећа „... – ...“ д.о.о. ... у више наврата звао да пита да ли има нешто из повраћаја што би могло да послужи као храна за псе, да се за њега одвајала роба из повраћаја и спремала по 2 – 3 цака, на име чега им је ББ давао сок, цигарете или нешто пара да купе цигарете. Тужени је тужиоца упозорењем од 16.03.2010. године упозорио да су се стекли услови да му откаже уговор о раду од 30.03.2004. године, сагласно одредбама члана 43. тачка 2. алинеја 1. и 2. Правилника о раду и члана 11. тачка 3. алинеја 1. и 2. уговора о раду, јер је тужилац незаконито располагао имовном предузећа, тако што је запосленом у „... – ...“ возачу ВВ и помоћним радницима ГГ и ДД омогућио и дозволи да присвоје (у намери да изнесу из предузећа) свињско месо у количини од 22 кг, говеђе месо у количини од 20 кг, пилећу саламу у количини од 8 кг и 44 кг разне робе из повраћаја (што је утврђено накнадним мерењем), а која због истека рока није била за људску употребу већ за уништење, који догађај се десио 26.02.2010. године у 13,40 часова. Тужени је наведено упозорење доставио Синдикату туженог. Спорним решењем туженог од 25.03.2010. године, тужиоцу је отказан уговор о раду применом члана 179. тачка 2. Закона о раду и члана 11. тачка 3. алинеја 2. уговора о раду, јер је својом кривицом учинио повреду радне обавезе предвиђену чланом 11. тачка 3. алинеја 2. уговора о раду, која се састоји у незаконитом располагању имовином друштва, тако што је робу из повраћаја (производе из производног асортимана намењену нешкодљивом уништењу) у више наврата у току фебруара 2010. године закључно са 25.02.2010.године, дао запосленима у „... –...“ д.о.о. ..., који су ту робу из круга друштва износили у камиону за одвожење смећа. У образложењу спорног решења између осталог је наведено да је радник обезбеђења, БЂ, приметио да није укључена преса за мљење отпада приликом пражњења последњег контејнера, па је приликом претреса теретног камиона у који се утовара отпад, пронађено 22 кг свињског меса, 22 кг говеђег меса, 8 кг пилеће саламе (месо из производње) и 44 кг робе из повраћаја, па је због чињенице да пронађена роба из повраћаја није смела бити одлагана у контејнере за обичан отпад, већ у посебне за конфискат, затражено да изјаве о наведеном догађају дају запослени на пословима возача виљушкарa и трактора и рада на кругу и то тужилац АА, ЕЕ и ЖЖ, који су исте и дали; да је тужени (имајући у виду изјаву тужиоца да није радио у смени у којој се десио наведени догађај, због чега и не зна шта се тада догодило) закључио је да је тужилац у наведеном периоду располагао имовином друштва, тако што је робу из повраћаја намењену нешкодљивом уништењу

давао запосленима у „... – ...“ д.о.о. ... на који начин је учинио повреду радне обавезе предвиђену чланом 11. тачка 3. алинеја 2. уговора о раду странака, независно од чињенице што 25.02.2010. године није радио у смени када се десио наведени догађај, јер је сам тужилац изјавио да је робу за повраћај у више наврата давао радницима „... – ...“ д.о.о. ... а био је упознат са начином поступања са таквом врстом отпада, односно обавезан да се роба из повраћаја одлаже у контејнер за конфискат, што потврђује да је био свестан да није овлашћен да истом располаже. Поводом наведеног догађаја вођен је кривични поступак против окривљених АА, ЕЕ, ЖЖ, ДД и ГГ који су правноснажном пресудом Основног суда у Јагодини К 7347/10 од 19.02.2015. године ослобођени од оптужбе да су 26.02.2010. године извршили кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. КЗ на штету „Јухор-експорт“ а.д. Јагодина. Тужилац 26.02.2010. године није радио у првој, већ у другој смени.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили члан 179. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05, 61/05, 54/09) када су усвојили захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду од 26.02.2010. године и за враћање на рад.

Чланом 179. тачком 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05, 61/05, 54/09), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду. Чланом 180. ставом 1. истог закона прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. тачка 1.) – б) овог закона запосленог писменим путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана доставља упозорења да се изјасни на наводе из упозорења, док је ставом 2. истог члана прописано да је послодавац дужан да у упозорењу наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе које указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

Према члану 180. Закона о раду, послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду у случају и из члана 179. тачка 2.) истог закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни о наводима упозорења. Смисао упозорења је да се запосленом стави до знања да је својом радњом, односно поступком, изазвао настанак отказног разлога, како би се изјаснио о свему што му се ставља на терет, а пре свега о томе да ли је учинио повреду радне обавезе, односно нарушио радну дисциплину, да ли постоје разлози за искључење повреде радне обавезе или кривице и да ли постоје друге околности од значаја за чињенично и правно разјашњење случаја. Конвенција Међународне организације рада број 158 о престанку радног односа на иницијативу послодавца („Службени лист СФРЈ“ – Међународни уговори бр. 4/84, 7/91) у члану 7. предвиђа да радни однос радника неће престати због разлога везаних за понашање радника или његов рад пре него што му се омогући да се брани од изнетих навода, осим ако се с разлогом не може очекивати од послодавца да му пружи ту могућност. Стога у упозорењу, којим почиње процедура давања отказа за повреду која је била повод за отказ, послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ, конкретизујући време, место и начин извршења повреде радних обавеза. Када се има у виду утврђено чињенично стање, садржина упозорења од 16.03.2010. године, у коме је наведен догађај од 26.02.2010. године, садржина изјаве тужиоца од 17.03.2010. године

и садржина спорног решења од 25.03.2010. године у коме је наведено да је тужилац учинио повреду радне обавезе, тако што је робу из повраћаја, у више наврата у току фебруара 2010. године закључно са 25.02.2010. године давао другим лицима, која су ту робу из круга туженог износила у камиону за одвожење смећа, то следи да је спорно решење туженог незаконито, јер не постојати идентитет између чињеничног описа радњи које представљају разлог за отказ уговора о раду наведених у упозорењу и између чињеничног описа радњи које представљају разлог за отказ уговора о раду наведених у спорном решењу о отказу уговора о раду. Осим тога, тужилац у вези догађаја од 26.02.2010. године, који се наводи у упозорењу, није ни могао да изврши повреду радне обавезе, јер је тај дан радио у другој смени, а из извештаја о ванредном догађају од 26.02.2010. године следи да се ради о догађају од 26.02.2010. године у 13,40 часова, када су радници обезбеђења прегледом камиона који одвози отпад, утврдили да је из контејнера у камионе унета одређена количина робе, а који догађај је био разлог да се од тужиоца (усмено) затражи изјава, коју је тужилац дао 09.03.2010. године у писаној форми. Са напред наведених разлога, правилно су закључили нижестепени судови да је спорно решење незаконито и правилно одлучили када су исто поништили и када су обавезали туженог да тужиоца врати на рад, правилном применом члана 191. став 1. Закона о раду.

Стога су оцењени, као неосновани наводи ревизије туженог о погрешној примени материјалног права.

Ревизијом се неосновано указује на то да је тужилац у својој писаној изјави од 09.03.2010. године у свему потврдио све околности под којима се предметна повреда радне обавезе догодила и коју је тужени навео у спорном решењу. Наводи су неосновани, с обзиром да је у спорном решењу наведено да је тужиоцу отказан уговор о раду, јер је својом кривицом учинио повреду радне обавезе, која се састоји у незаконитом располагању имовином друштва, тако што је робу из повраћаја (производе из производног асортимана намењену нешкодљивом уништењу) у више наврата у току фебруара 2010. године закључно са 25.02.2010.године дао запосленима у „... – ...“ д.о.о. ..., који су ту робу из круга друштва износили у камиону за одвожење смећа, па како из наведеног следи да тужени тужиоцу није доставио упозорење у вези повреде радне обавезе за период од фебруара 2010. године закључно са 25.02.2010.године, због које повреде му је отказан уговор о раду, већ да се тужилац писаном изјавом од 09.03.2010. године изјаснио по усменом налогу туженог у вези догађаја од 26.02.2010.године, то су ови наводи неосновани.

Са напред наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић